

begirada

94

abendua
2024

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración

ATZERRITAR JATORRIKO BIZTANLERIA ETA LAN-EREMUA EAEN

Begirada honetan aztertzen dira EAEko atzerritar jatorriko biztanleen lan jarduerari buruzko datuak, abiapuntu harturik Eusko Jaurlaritzak 2010., 2014., 2018. eta 2023. urteetan Euskadiko Atzerritar Jatorriko Biztanleen artean eginiko inkestak (EPOE). Aztergai da pertsona horien jarduera, okupazio eta langabeziaren datu orokorren bilakaera, bai eta emakumeen eta gizonen arteko aldeak ere.

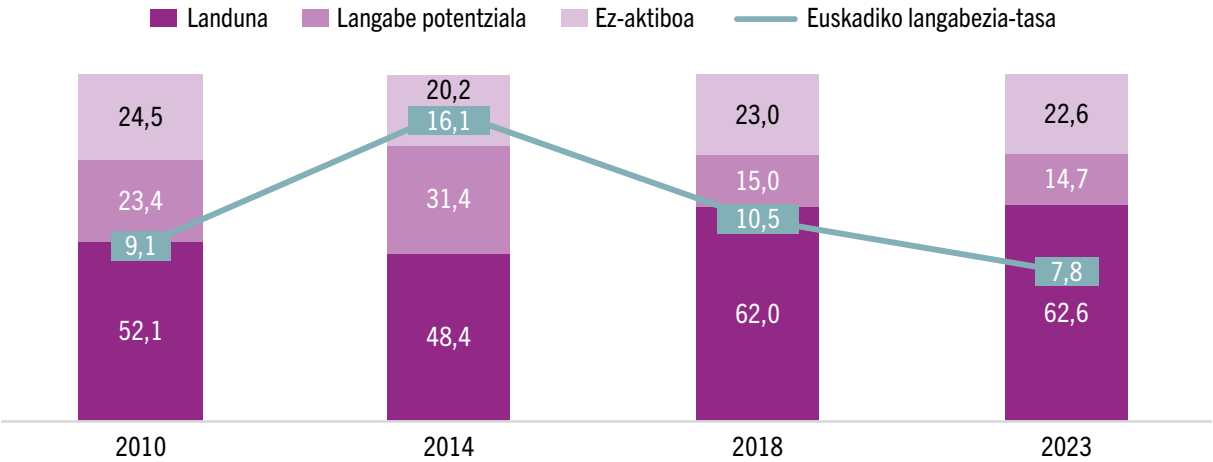
1. grafikoan ikus daitekeenez, 2023an lanean ari dira lan egiteko adinean dauden atzeritar jatorriko biztanleen % 62,6, serie osoko daturik altuena eta 2018ko datuaren oso antzekoa. Hazkunde handiena dago 2014 eta 2018 urteen artean, krisi ekonomikoa atzean gelditu eta pixkanaka susperraldia hasten denean. Era berean, 2014koa da atzeritar jatorriko biztanle langabeen tasarik handiena: % 31,4. Lau urtean, erdira jaitsi da, eta 2023an % 14,7koa da. Adierazle hori konparatzen

badugu EAEko biztanleria osoaren langabezia tasarekin, ikus daiteke alde handiena dagoela krisi ekonomikoaren garaian (% 14,9 langabe gehiago atzeritar jatorriko biztanleen artean, 2014an). 2023an, alde hori % 6,9ra murriztu da, langabezia tasa nabarmen jaitsi delako biztanleria osoan. Bestetik, lan egiteko adinean dagoen atzeritar jatorriko biztanleria ez-aktiboa % 22,6 da azken urtean. Datu horrek ez du gorabehera handirik izan aztertutako urteetan, eta % 20 ingurukoa da.

Sexuaren arabera (2. grafikoa), gizon landun gehiago daude emakume landun baino (% 66,9 eta % 58,8, hurrenez hurren), jarduerarik ezaren tasa handiagoa delako andrazkoen artean gizonezkoen artean baino (% 28,6 eta % 15,9, hurrenez hurren). Gainera, emakumeen langabezia tasa (% 12,6) txikiagoa da gizonena (% 17,2) baino.

1. grafikoa.

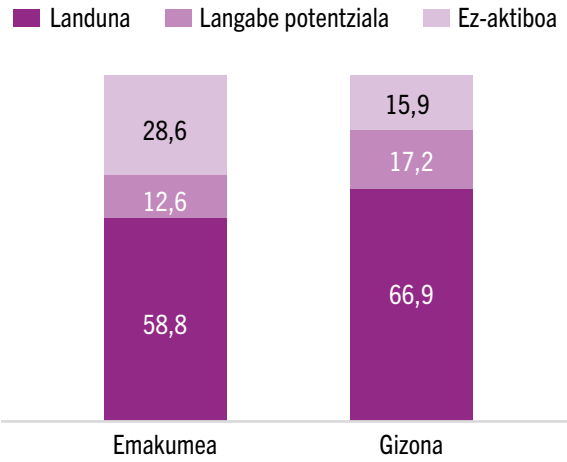
16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleriaren bilakaera, lan egoeraren eta EAEko biztanleria osoaren langabezia tasaren arabera (%), 2010-2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

2. grafikoa.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleak, lan egoeraren eta sexuaren arabera (%), 2023

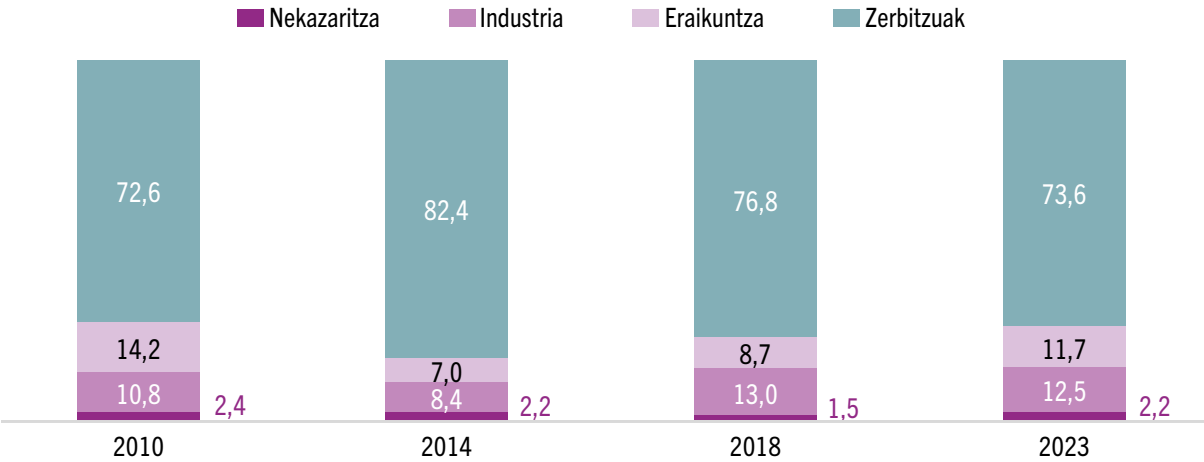
Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

Lan sektoreari dagokionez, atzeritar jatorriko pertsona gehienak zerbitzuen sektorean ari dira (% 73,6, 2023an). 3. grafikoan erreparatzen badiogu pertsona landunen profilari, 2023an, lan egiteko adinean dauden hamar atzeritarretik zazpi inguru zerbitzuen sektorean ari dira; 2014an, % 82,4 ziren. % 12,5 industria sektorean ari dira; % 11,7, eraikuntzan. Azkenik, % 2,2k nekazaritzan dihardute. Sexuaren arabera (4. grafikoa),

zerbitzuen sektorean nagusi dira emakumeak (% 64,1), gizonekin alderatuz gero (% 35,9). Beste adarretan, gizonak nagusi dira andrazkoei dagokienez.

3. grafikoa.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landunaren bilakaera, jarduera adarraren arabera (%), 2010-2023

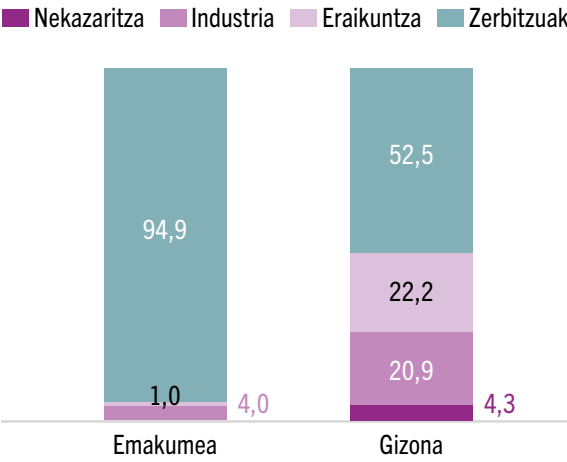

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

Aztertzen badugu nola banatzen diren lau jarduera adarrak sexu bakoitzari dagokionez (4. grafikoa), ikus dezakegu lan egiteko adinean dauden atzeritar jatorriko hamar emakumetik bederatzik zerbitzuen sektorean dihardutela, % 4k industrian eta % 1ek eraikuntzan. Gizonen kasuan, erdiak zerbitzuen sektorean ari dira, % 22,2 eraikuntzan, % 20,9k industrian eta soilik % 4,3 nekazaritzan.

4. grafikoa.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landuna, jarduera adarraren eta sexuaren arabera (%), 2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

Emakumeen zereginak zerikusia du batik bat zaintzarekin eta etxeko lanarekin

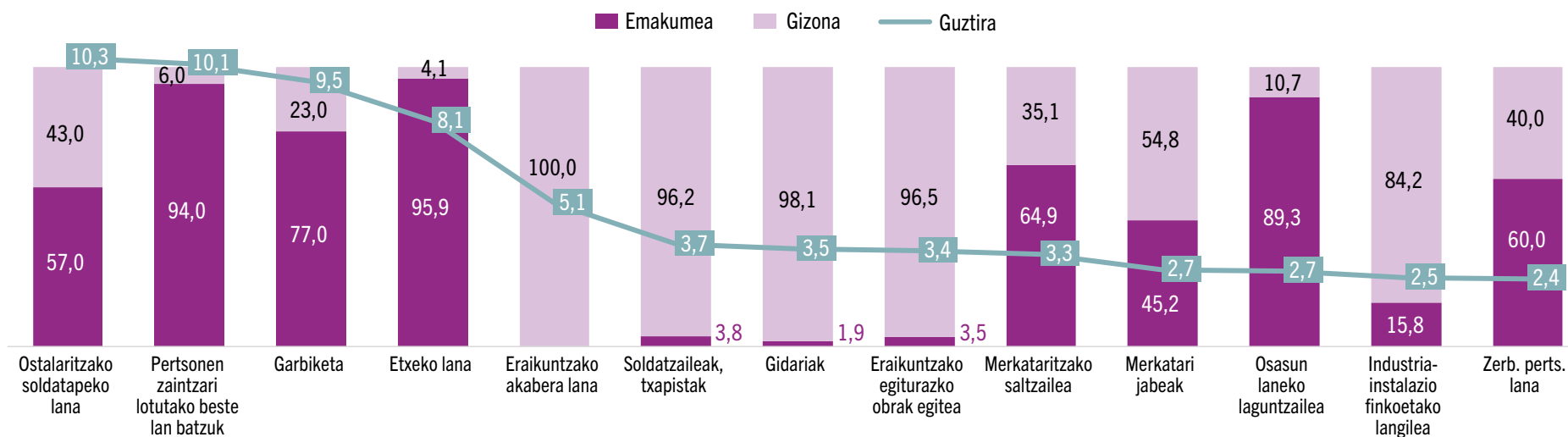
Lan egiteko adinean dauden atzerritar jatorriko biztanleen zeregin nagusiak dira: ostalaritza (% 10,3), pertsonen zaintza (% 10,1), garbiketa (% 9,5), etxeko lana (% 8,1) eta eraikuntza (% 5,1). Hori erakusten du 5. grafikoak: 13 zeregin nagusiak eta sexuaren arabera haien banaketa. Horrela, emakumeen zereginak zerikusia du batik bat zaintzarekin eta etxeko lanarekin. Hala, emakumeen

tasa % 95,9koa da etxeko langileen sektorean; % 94koa, pertsonen zaintzan; % 89,3koa, osasun laguntzaileen artean; eta % 77koa, garbiketa sektorean.

Aldiz, eraikuntzan, gizonak dira nagusi (% 100-96,5).

5. grafikoa.

16-66 urteko atzerritar jatorriko biztanleria landuna, zeregin nagusien eta sexuaren arabera (%), 2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

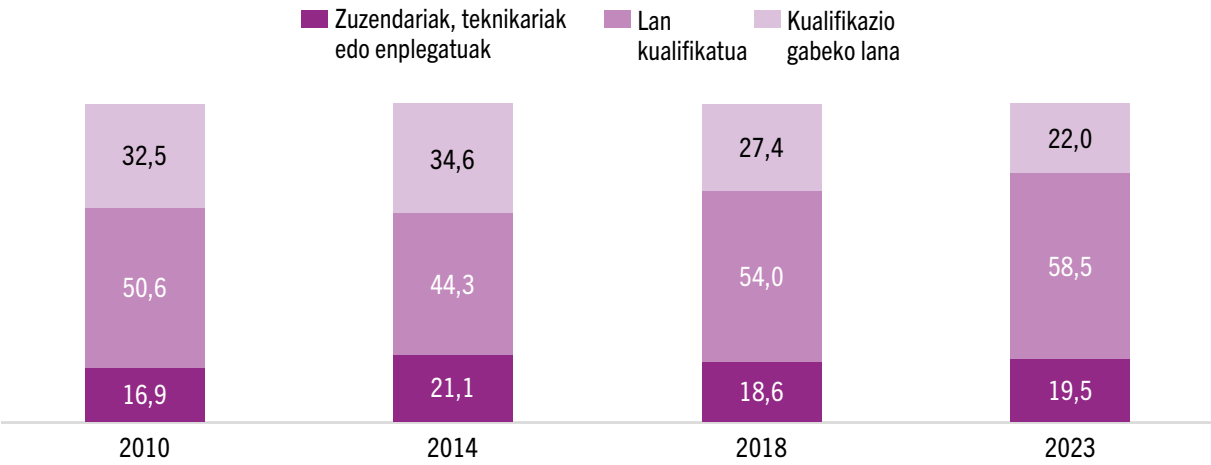
Lan motari dagokionez, atzeritar jatorriko pertsonen erditik gora lan kualifikatuetan ari dira (% 58,5); % 22, lan ez-kualifikatuetan; azkenik, hamarretik bi dira zuzendariak, teknikariak edo enplegatu administrariak. Bilakaera aztertuta, ikus daiteke nabarmen jaitsi dela kualifikaziorik gabeko langile gisa enplegatutako pertsonen ehunekoa

(% 22 2023an, % 34,6 2014an). Bestetik, gora egin du zuzendari, teknikari edo enplegatu administrari gisa lanean ari diren pertsonen tasak, 2010eko % 16,9tik 2023ko % 19,5era.

Sexuaren arabera, andrazkoak nagusi dira kualifikaziorik gabeko lanetan, batez ere zaintzaren eta etxeko langileen sektorean: % 31 emakumeen kasuan; % 13,1, gizonenean. Lan kualifikatuei dagokionez, gizonen ehunekoa handiagoa da (% 68,5) emakumeena baino (% 48,3).

6. grafikoa.

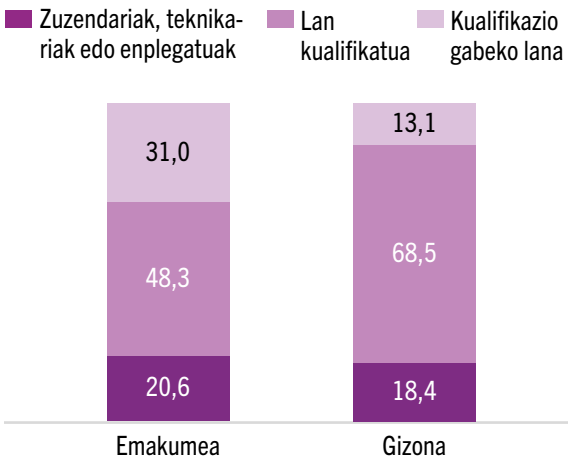
16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landunaren bilakaera, lan motaren arabera (%), 2010-2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

7. grafikoa.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landuna, lan motaren eta sexuaren arabera (%), 2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

Atzeritar jatorriko pertsona ia denak dira soldatapeko langileak

Lan egoerari dagokionez, atzeritar jatorriko pertsona ia denak dira soldatapeko langileak, sektore pribatuan edo sozialean (% 83,1); aldiz, autonomoen tasa % 12,9koa da (1. taula).

Sexuaren arabera, autoenplegu tasa handiagoa da gizonen artean (% 17,5) emakumeen artean baino (% 8,3); aldiz, emakumeen artean nagusi da soldatapeko enplegu egoera, sektore pribatuan edo sozialean (% 87,4 emakumeen artean eta % 78,9 gizonen artean).

1. taula.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landunaren bilakaera, lan egoeraren arabera (%), 2010-2023

	2010	2014	2018	2023
Soldatapekoa sektore pribatu/sozialean	82,1	80,9	82,5	83,1
Autonomoa	10,5	13,3	12,2	12,9
Enplegatzailea edo soldatapekoak dituen enpresaburua	3,9	1,9	2,6	1,5
Administrazio Publikoko soldatapekoa	1,7	2,1	1,3	0,9
Enpresa publikoko soldatapekoa	1,0	0,9	0,8	0,7
Kooperatibako bazkidea	0,4	0,6	0,3	0,6
Beste batzuk	0,3	0,0	0,1	0,2
Familia laguntza	0,1	0,4	0,1	0,0
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

2. taula.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landuna, lan egoeraren eta sexuaren arabera (%), 2023

	Emakumeak	Gizonak	Guztira
Sektore pribatu/sozialeko soldatapekoa	87,4	78,9	83,1
Autonomoa	8,3	17,5	12,9
Enplegatzailea edo soldatapekoak dituen enpresaburua	1,1	2,0	1,5
Administrazio Publikoko soldatapekoa	1,2	0,7	0,9
Enpresa publikoko soldatapekoa	1,2	0,3	0,7
Kooperatibako bazkidea	0,5	0,7	0,6
Beste batzuk	0,3	0,0	0,2
Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

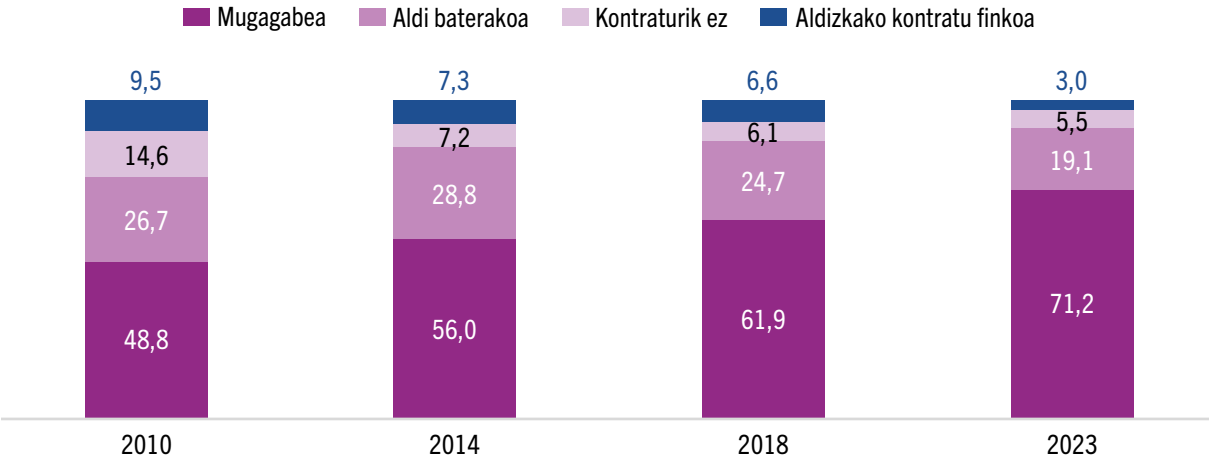
Amaitzeko, lan baldintzei erreparatzen badiegu, hamarretik zazpik iraupen mugagabeko kontratuak dituzte; % 19,1ek, aldi baterakoak; % 3k, aldizkako kontratu finkoak; azkenik, % 5,5ek diote ez dutela lan kontraturik. Bilakaerari dagokionez, nabarmentzekoa da iraupen mugagabeko eta aldi

baterako kontratuen hazkundera eta, aldi berean, kontraturik gabeko pertsonen tasaren jaitsiera, 2010eko % 14,6tik 2023ko % 5,5era.

Datuak sexuaren arabera banakatzean, ikus daiteke handiagoa dela kontraturik gabe lan egiten duten emakumeen proportzioa (% 7,5) gizonena (% 3,2) baino. Era berean, gizonen artean gehiago dira kontratu mugagabea dutenak (% 76,4), emakumeen artean baino (% 66,6).

8. grafikoa.

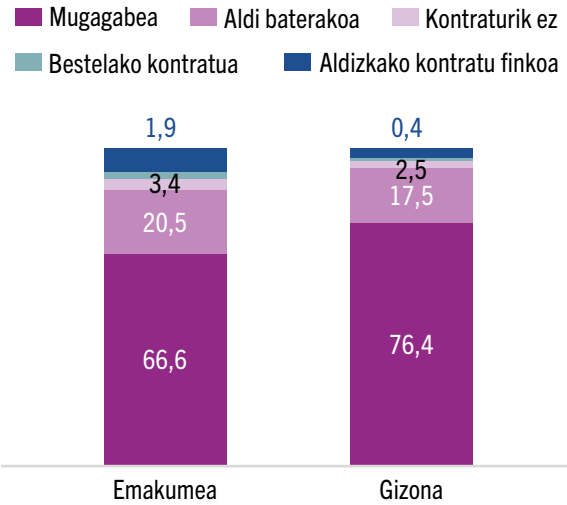
16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landunaren bilakaera, kontratu motaren arabera (%), 2010-2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

9. grafikoa.

16-66 urteko atzeritar jatorriko biztanleria landunaren bilakaera, kontratu motaren eta sexuaren arabera (%), 2023

Iturria: EPOE 2010-2023. Eusko Jaurlaritza. Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. BEO

Ondorioak

- Atzerritar jatorriko biztanleen % 66,2 lanean ari dira, % 22,6 biztanleria ez-aktiboa da eta % 14,7 langabezian dago. Langabezia tasak EAEko batez bestekoaren gainetik jarraitzen badu ere, behera egin du, eta erdira murriztu da 2014ko datuarekin konparatuz gero.
- Langabeziak gehiago eragiten die atzerritar jatorriko gizonari emakumeei baino, azken horien artean handiagoa delako jarduerarik eza.
- Lan sektorearen arabera, atzerritar jatorriko hamar pertsonatik zazpi zerbitzuen sektorean ari dira, emakumeak nagusi izanik. Aldiz, eraikuntza eta industrian gizonak gailentzen dira.
- Horrela, ostalaritza da atzerritar jatorriko pertsonen ehuneko handiena duen sektorea (% 10,3), eta hortik behera daude zaintza sektorea (% 10,1), garbiketa (% 9,9) eta etxeko lana (% 8,1), andrazkoen nagusitasun argiarekin.
- Bestetik, urte hauetan behera egin du kualifikatu gabeko pertsonen ehunekoak, handiagoa izaten jarraitzen badu ere emakumeen artean, bai eta kontraturik gabeko landunen tasak ere. Alde horretatik, atzerritar jatorriko emakumeek gizonak baino lan baldintza eskasagoak dituzte.
- Amaitzeko, autoenplegu tasak gora egin du atzerritar jatorriko biztanleen artean, 2023an % 12,9koa izanik, biztanleria osoaren batez bestekoaren gainetik (% 9,1).

EAE
2023

Kontratu mugagabea duten
atzerritar jatorriko pertsonen
% 71,2

Enplegu Joerak

Langabezi-tasa
% 16,7 gutxiago 2014tik

Kualifikazio gabeko lanaren tasa
% 12,6 gutxiago 2014tik

Kontraturik gabeko pertsonen tasa
% 9,1 gutxiago 2010etik

Okupazio-sektoreak

1.	% 10,3 Ostalaritza	% 57 emakumeak
2.	% 10,1 Pertsonen zaintza	% 94 emakumeak
3.	% 9,9 Garbiketa	% 77 emakumeak
4.	% 8,1 Etxeko zerbitzuak	% 96 emakumeak